

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

**КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Пояснювальна записка

до дипломної роботи

МАГІСТР

(освітньо-кваліфікаційний рівень)

на тему: " Формування політики розрахунків підприємства при здійсненні
зовнішньоекономічних операцій "

Виконала: студентка 2 року навчання,
групи 8.06.07.12.01,
спеціальності 8.03050301 "Міжнародна
економіка"

Кощина Т. О.

Керівник: к.е.н., доцент Резнікова Т.О.

Рецензент: к.е.н. Гончаренко Н.І.

Харків – 2014 рік

РЕФЕРАТ

В умовах посилення процесів інтернаціоналізації, що проявляються у збільшенні обсягів експортно-імпортних операцій найважливішого значення набувають питання зниження ризиків у розрахунках по зовнішньоторговельним контрактам за рахунок використання всіма учасниками зовнішньоекономічної діяльності сучасних методів та інструментів здійснення міжнародних розрахунків та платежів.

Все більшої актуальності набувають питання підвищення ефективності здійснення операцій на міжнародних ринках, що можливо завдяки доцільному та раціональному проведенню кредитної політики підприємства. Актуальними є питання формування ефективної кредитної політики та як складової її - вибору тієї чи іншої форми розрахунку по зовнішньоторговельним контрактам, що обумовлено тим, що учасники міжнародних розрахунків стикаються з економічними, політичними, податковими та іншими ризиками. Наразі гострим є питання поглибленого дослідження проблем, пов'язаних з оцінкою ефективності, сферою застосування тієї чи іншої форми розрахунків, визначення завдань, що стоять перед партнерами по зовнішньоекономічному договору і можуть бути вирішені при застосуванні конкретних платіжних інструментів і комбінацій форм розрахунків, підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності підприємств; оскільки відчувається недостатність знань вітчизняних резидентів щодо можливостей і властивостей різних форм розрахунків, які поширені у практиці міжнародної торгівлі, але не знайшли застосування у зовнішньоекономічному полі України.

У науково-практичній літературі з питань міжнародних економічних відносин і розвитку міжнародної торгівлі проблематиці міжнародних розрахунків приділяється значна увага.

В Україні дослідження питань оптимального вибору форм міжнародних розрахунків освітлювалися в роботах Бабіча Г.В., Багрової І.В.,

Барановського В.М., Береславської О.І., Васенка В.К., Дахна І.І., Дідьківського М.І., Дроздової Г.М., Козака Ю.Г., Козика В.В., Кутиркіна А.М., Мозгового О.М., Наконечного О.М., Оболенської Т.Є., Пясецької М.Г., Руденко Л.В., Рязанової Н.С. та ін.. До зарубіжних вчених, яких зробили значний внесок у розвиток теорії та практики міжнародних розрахунків, відносяться наукові роботи Авфокушина Є.Ф., Кирєєва Н.Н., Красавіної Л.М., Круглова В.В., Носкової Н.Я., Херріса Д.М., Ширинської Є.Б. та ін.

Метою дипломної роботи є підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства ДНВП «Об'єднання Комунар». Для реалізації мети в роботі були сформульовані і вирішені наступні основні завдання:

дослідження теоретичних основ здійснення міжнародних розрахунків підприємства;

аналіз господарської діяльності підприємства, у тому числі зовнішньоекономічної;

розроблення рекомендацій по підвищенню ефективності здійснення розрахунків підприємства по зовнішньоекономічним контрактам.

Об'єктом дослідження дипломної роботи є розрахунки підприємства з зарубіжними партнерами у зовнішньоекономічній діяльності.

Предметом дослідження є розробка системної політики здійснення міжнародних розрахунків у зовнішньоекономічній діяльності підприємства.

Джерелами інформації при написанні роботи слугували міжнародне законодавство стосовно здійснення міжнародних розрахунків, Закони України, Постанови Національного Банку України, роботи вітчизняних та зарубіжних вчених, періодичні видання, Інтернет посилання, статистична, бухгалтерська та управлінська інформація ДНВП «Об'єднання Комунар».

При написанні дипломної роботи були використані наступні методи: спостереження, дослідження, порівняння, класифікація, розрахунок,

вимірювання, узагальнення, формалізація, системний аналіз, індексний метод.

В дипломній роботі обґрунтовані ефективні підходи до захисту підприємства від ризиків при проведенні міжнародних розрахунків, досліджені шляхи підвищення ефективності використання обігових коштів ДНВП «Об'єднання Комунар», розроблено методику оцінки контрагентів при проведенні міжнародних розрахунків та обґрунтовано систему вибору форм міжнародних розрахунків при здійсненні зовнішньоекономічних операцій.

Робота має наступну структуру і включає в себе вступ, основну частину, що складається з 4 розділів, висновок, список використаних джерел та додатки. В першому розділі розглядаються теоретичні основи здійснення зовнішньоекономічних операцій з використанням міжнародних розрахунків, особливості форм, засобів та умов платежу та класифікація різновидів міжнародних розрахунків. Другий розділ має практичний характер і на основі конкретних даних здійснюється аналіз виробничо-господарської діяльності підприємства. У третьому розділі досліджені ризики при здійсненні міжнародних розрахунків та обґрунтовані ефективні підходи до захисту ДНВП «Об'єднання Комунар» від валютних ризиків та ризиків контрагента; наведені рекомендації щодо застосування валютних застережень при розробці валютно-фінансових умов контрактів в зовнішньоекономічній діяльності; обґрунтовано систему використання форм міжнародних розрахунків при здійсненні зовнішньоекономічних операцій. В четвертому розділі проведено загальний аналіз умов праці на ДНВП «Об'єднання Комунар» та оцінка заходів з охорони праці, виявлено та проаналізовано можливі надзвичайні ситуації на ДНВП «Об'єднання Комунар», а також розроблені пропозиції та рекомендації по н умов праці на підприємстві.